מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לדעת לבצע את ארבעת צעדי החצייה הבטוחה בכל מצב
- לזהות תמרורים ורמזור ולהבין מה כל אחד מהם אומר
- לדעת את כללי הבטיחות באוטובוס, ברכב ובאופניים/קורקינט
- לתרגל קבלת החלטה בטוחה במצבי דילמה ולחץ חברתי

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • חוצים נכון: מדרכה, כביש ומעבר חצייה – זוכרים נכון או לא נכון

1. נכון – הולכי הרגל הולכים על המדרכה, רחוק משפת הכביש
2. לא נכון – קודם עוצרים לפני שפת המדרכה, ורק אחר כך מביטים
3. נכון – מעבר החצייה הוא המקום הבטוח לחצות בו
4. לא נכון – גם כשהאור ירוק בודקים שהמכוניות באמת עצרו
5. נכון – הולכים בקו ישר וממשיכים להביט, לא רצים

חלק ב' – פרק 1 • חוצים נכון: מדרכה, כביש ומעבר חצייה – בוחרים נכון

1. א – עוצרים לפני שפת המדרכה
2. א – ימינה, שמאלה ושוב ימינה
3. א – על המדרכה
4. א – כי זה הדרך הקצרה ביותר והבטוחה לראות ולהיראות
5. א – שהמכוניות באמת עצרו

חלק ג' – פרק 1 • חוצים נכון: מדרכה, כביש ומעבר חצייה – כותבים בעצמנו

1. מכונית נוסעת במהירות ולנהג לוקח זמן להבחין ולבלום, ולרכב עצמו לוקח מרחק עד שהוא נעצר לגמרי
2. מחכים שהאוטובוס יתרחק כי הוא מסתיר אותנו מהנהגים, ואז הולכים למעבר חצייה ומבצעים את 4 הצעדים

חלק ד' – פרק 2 • תמרורים ורמזור מדברים אלינו – נכון או לא נכון

1. נכון – עיגול אדום מסמן איסור, למשל איסור כניסה או איסור חניה
2. לא נכון – משולש אדום הוא תמרור אזהרה, הוא מזהיר מפני סכנה בדרך
3. נכון – אור אדום ברמזור אומר לעצור ולא לחצות את הכביש
4. לא נכון – תמרור עצור הוא מתומן, כלומר בעל שמונה צלעות, ואדום

חלק ה' – פרק 2 • תמרורים ורמזור מדברים אלינו – הבנה ויישום

1. ג – מתומן עם שמונה צלעות
2. ב – חיוב או הוראה לביצוע

חלק ו' – פרק 2 • תמרורים ורמזור מדברים אלינו – השלמת משפטים והתאמה

1. מזהיר
2. עוצרים

חלק ז' – פרק 2 • תמרורים ורמזור מדברים אלינו – התאמה

- 1 – ד (אוסר)
- 2 – ג (מחייב או מראה דרך מיוחדת)
- 3 – ב (מזהיר מפני סכנה)
- 4 – ה (תמרור עצור)
- 5 – א (אפשר לחצות בזהירות)

חלק ח' – פרק 3 • בטוחים באוטובוס וברכב – נכון או לא נכון

1. לא נכון – ממתינים בתחנה רחוק משפת המדרכה, בתור
2. נכון – עלייה וירידה בתנועה מסוכנות מאוד
3. לא נכון – חוגרים חגורה בכל מושב ובכל נסיעה, גם קצרה
4. נכון – כך יוצאים בבטחה, רחוק מהכביש

חלק ט' – פרק 3 • בטוחים באוטובוס וברכב – תרגול והבנה

1. ב – כי אוטובוס עומד מסתיר אותנו מעיני הנהגים
2. ב – בוסטר או מושב בטיחות
3. ג – אף פעם, צריך לתת לו להתרכז בכביש
4. ב – במעבר חצייה, אחרי שהאוטובוס התרחק

חלק י' – פרק 3 • בטוחים באוטובוס וברכב – השלמה והתאמה

1. רחוק
2. התרחק

חלק י"א – פרק 3 • בטוחים באוטובוס וברכב – מתאימים מושגים

1 – ב (מושב מיוחד לילדים ברכב)
2 – ג (חובה בכל מושב ובכל נסיעה)
3 – ד (ממתינים שם רחוק משפת המדרכה)
4 – א (הדלת שליד המדרכה)

חלק י"ב – פרק 4 • אופניים, קורקינט ונראות בחושך – נכון או לא נכון

1. נכון – כך קובע החוק, ותמיד מומלץ לחבוש קסדה גם מעל גיל 18
2. לא נכון – בקורקינט חשמלי מותר רוכב אחד בלבד
3. נכון – כך נהגים רואים אותנו טוב משני הכיוונים
4. לא נכון – אסור לרכוב בכלי חשמלי על המדרכה, זה מסכן הולכי רגל
5. לא נכון – בגדים בהירים ואפוד זוהר הם שעוזרים לנהגים לראות אותנו מרחוק

חלק י"ג – פרק 4 • אופניים, קורקינט ונראות בחושך – השלמת משפטים

1. ימין
2. 16
3. זוהר
4. הולכי רגל

חלק י"ד – פרק 4 • אופניים, קורקינט ונראות בחושך – חושבים ומסבירים

1. קסדה מגנה על הראש בנפילה; גם נפילה קטנה וקרובה יכולה לפגוע בראש, ואי אפשר לדעת מראש מתי תהיה נפילה
2. ללבוש בגדים בהירים או אפוד זוהר, ולהשתמש בפנס לבן קדימה ופנס אדום מאחור על האופניים
3. לסרב בנימוס, כי מותר רוכב אחד בלבד וזה מסוכן ולא חוקי; אפשר להציע לרכוב כל אחד בתורו

חלק ט"ו – פרק 5 • דילמות בדרך וכלים לשמירה על עצמי – מכירים דילמות ועש"ן ד"ק

1. ב – לבקש ממבוגר שיעזור
2. א – עוצרים
3. ב – כשממהרים או שלוחצים עלינו, לפני החצייה
4. ב – "אני חוצה במעבר החצייה, נתראה שם"

חלק ט"ז – פרק 5 • דילמות בדרך וכלים לשמירה על עצמי – מתאימים דילמה לפתרון בטוח

1 – ב (מבקשים ממבוגר שיעזור)
2 – ה (לא רוכבים בלי קסדה)
3 – ד (לובשים בגדים בהירים או פריט זוהר)
4 – ג (מורידים את האוזניות לפני החצייה)
5 – א (לא רצים אחריו לכביש, קוראים למבוגר)

חלק י"ז – פרק 5 • דילמות בדרך וכלים לשמירה על עצמי – משלימים משפטים

1. כיס
2. כאן

חלק י"ח – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות על כל הפרקים

1. א – עוצרים לפני שפת המדרכה
2. א – משהו אסור
3. ג – מזהיר מסכנה
4. א – חגורת בטיחות
5. א – מחכים שהאוטובוס יתרחק
6. א – לבן
7. א – לסרב ולהסביר שהבטיחות חשובה

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התשובה כוללת את ארבעת השלבים בסדר הנכון: עוצרים, מביטים לצדדים, מקשיבים וממתינים, חוצים תוך המשך הבטה
- התשובה מתייחסת נכון לצורה ולצבע של כל תמרור ולמשמעותו (איסור, חובה או אזהרה)
- התשובה מראה החלטה בטוחה ומנומקת, ולא רק 'מה שחברים עושים'

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לחמישה מפגשים קצרים, פרק בכל פעם, עם חזרה קצרה בתחילת כל מפגש
- לתלמידי א׳-ב׳ מומלץ להקריא את הקטעים בקול ולהתמקד בפרקים 1-2, ולתלמידי ה׳-ו׳ להוסיף דיון על פרק 5
- אפשר להיעזר בקלפי דילמות כדי להעשיר את פרק 5 בדיון קבוצתי קצר לפני המילוי בכתב
- כדאי לסיים כל פרק בשאלת 'למה זה חשוב' כדי לחבר בין הכלל לבין הבטיחות האישית

חוברת תרגול – שומרי הדרך: זהירות בדרכים

שומרי הדרך – זהירות בדרכים לכל הגילים

יסודי · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – חוצים נכון: מדרכה, כביש ומעבר חצייה
2. פרק 2 – תמרורים ורמזור מדברים אלינו
3. פרק 3 – בטוחים באוטובוס וברכב
4. פרק 4 – אופניים, קורקינט ונראות בחושך
5. פרק 5 – דילמות בדרך וכלים לשמירה על עצמי

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – שומרי הדרך: זהירות בדרכים

חוברת התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בַּחוֹבֶרֶת הַזֹּאת תִּלְמְדוּ אֵיךְ לִהְיוֹת בְּטוּחִים בַּדֶּרֶךְ. קִרְאוּ כָּל פֶּרֶק, עֲנוּ עַל הַשְׁאֵלוֹת וְסַמְנוּ. אֶפְשָׁר לַעֲבֹד לְבַד אוֹ עִם חָבֵר.

מילון קטן:

מעבר חצייה	המקום המיועד לחצות בו את הכביש
רמזור	מכשיר עם אור אדום וירוק שאומר מתי לעצור ומתי לחצות
תמרור	שלט בצורה וצבע שמסביר כלל או סכנה בדרך
מדרכה	השטח לאורך הכביש שמיועד להולכי רגל
חגורת בטיחות	רצועה שחוגרים ברכב כדי להישמר בזמן נסיעה
בוסטר	מושב מיוחד לילדים ברכב, עד שהם גדולים מספיק
קסדה	כובע מגן שחובשים באופניים או בקורקינט
מחזיר אור / אפוד זוהר	פריט בהיר שעוזר לנהגים לראות אותנו בחושך
עש"ן ד"ק	שיטה קצרה לעצור, להירגע ולהחליט נכון לפני חצייה
הולך רגל	אדם שנע ברגל ברחוב, לא ברכב או באופניים

1 חלק א' – פרק 1 • חוצים נכון: מדרכה, כביש ומעבר חצייה – זוכרים נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המדרכה היא המקום של הולכי הרגל	☐	☐
2	הצעד הראשון בחציה הוא להביט ימינה ושמאלה	☐	☐
3	חוצים את הכביש רק במעבר חצייה	☐	☐
4	כשהאיש ברמזור ירוק, אין צורך לבדוק שהמכוניות עצרו	☐	☐
5	חוצים את הכביש בהליכה ולא בריצה	☐	☐

2 חלק ב' – פרק 1 • חוצים נכון: מדרכה, כביש ומעבר חצייה – בוחרים נכון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עושים קודם כשרוצים לחצות?

(א) עוצרים לפני שפת המדרכה (ב) מביטים ימינה (ג) חוצים בריצה (ד) מקשיבים לרעשים

2. לאן מסתכלים לפני שחוצים?

(א) ימינה, שמאלה ושוב ימינה (ב) רק שמאלה (ג) למעלה ולמטה (ד) רק קדימה

3. איפה הולכים הולכי הרגל?

א) על המדרכה ב) על הכביש ג) בין מכוניות חונות ד) באלכסון בין הרחובות

4. למה לא כדאי לחצות באלכסון?

א) כי זה הדרך הקצרה ביותר והבטוחה לראות ולהיראות ב) כי זה יותר כיף ג) כי אסור ללכת ישר ד) כי אין הבדל

5. מה בודקים גם כשהאור ירוק?

א) שהמכוניות באמת עצרו ב) שיש חברים בסביבה ג) שהרמזור צבעוני ד) שאין ענן בשמיים

3 חלק ג' – פרק 1 • חוצים נכון: מדרכה, כביש ומעבר חצייה – כותבים בעצמנו

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם מדוע מכונית לא יכולה לעצור באופן מיידי כשרואה הולך רגל

2. תארו מצב: ילד/ה ירדו מהאוטובוס וצריכים לחצות את הרחוב. מה עושים לפני שחוצים, ולמה חשוב לחכות שהאוטובוס יתרחק?

4 חלק ד' – פרק 2 • תמרורים ורמזור מדברים אלינו – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	תמרור עגול ואדום הוא תמרור שאוסר משהו	☐	☐
2	תמרור משולש ואדום אומר לנו שחובה לפנות ימינה	☐	☐
3	כשהרמזור להולכי רגל אדום, עוצרים וממתינים על המדרכה	☐	☐
4	תמרור עצור הוא בצורת עיגול	☐	☐

5 חלק ה' – פרק 2 • תמרורים ורמזור מדברים אלינו – הבנה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איך נראה תמרור עצור?

א) עיגול ב) משולש ג) מתומן עם שמונה צלעות ד) ריבוע

2. מה המשמעות של תמרור עגול כחול?

א) איסור ב) חיוב או הוראה לביצוע ג) אזהרה מסכנה ד) מידע כללי בלבד

6 חלק ו' – פרק 2 • תמרורים ורמזור מדברים אלינו – השלמת משפטים והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. תמרור משולש אדום _____ אותנו מפני סכנה בדרך

2. כשהרמזור להולכי רגל אדום, הולכי הרגל _____ על המדרכה

7 חלק ז' – פרק 2 • תמרורים ורמזור מדברים אלינו – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. עיגול אדום	___	**א.** אפשר לחצות בזהירות
2. עיגול כחול	___	**ב.** מזהיר מפני סכנה
3. משולש אדום	___	**ג.** מחייב או מראה דרך מיוחדת
4. מתומן אדום	___	**ד.** אוסר
5. אור ירוק ברמזור	___	**ה.** תמרור עצור

8 חלק ח' – פרק 3 • בטוחים באוטובוס וברכב – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	ממתינים לאוטובוס צמוד ממש לשפת הכביש	☐	☐
2	עולים ויורדים מהאוטובוס רק כשהוא עומד במקום	☐	☐
3	חוגרים חגורת בטיחות רק בנסיעות ארוכות בין ערים	☐	☐
4	בזמן הנסיעה ברכב יוצאים מהדלת שליד המדרכה	☐	☐

9 חלק ט' – פרק 3 • בטוחים באוטובוס וברכב – תרגול והבנה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה מחכים שהאוטובוס יזוז לפני שחוצים?

א) כי צריך לנוח רגע ב) כי אוטובוס עומד מסתיר אותנו מעיני הנהגים ג) כי האוטובוס מרעיש

ד) אין סיבה מיוחדת

2. ילדים קטנים נוסעים ברכב בדרך כלל יושבים ב...

א) מושב רגיל בלי חגורה ב) בוסטר או מושב בטיחות ג) מושב הנהג ד) תא המטען

3. מתי נכון לדבר עם הנהג ולהסיח את דעתו?

א) כל הזמן ב) רק כשצריך עזרה דחופה ג) אף פעם, צריך לתת לו להתרכז בכביש

ד) רק כשנוסעים לאט

4. אחרי שיורדים מהאוטובוס, איפה חוצים את הכביש?

א) ממש מאחורי האוטובוס ב) במעבר חצייה, אחרי שהאוטובוס התרחק ג) בין מכוניות חונות

ד) לא משנה איפה

10 חלק י׳ – פרק 3 • בטוחים באוטובוס וברכב – השלמה והתאמה

השלימו את המילה החסרה.

1. עומדים בתחנה בתור, _____ משפת המדרכה

2. חוצים את הכביש רק אחרי שהאוטובוס _____ מהתחנה

11 חלק י״א – פרק 3 • בטוחים באוטובוס וברכב – מתאימים מושגים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. בוסטר	___	**א.** הדלת שליד המדרכה
2. חגורת בטיחות	___	**ב.** מושב מיוחד לילדים ברכב
3. תחנת אוטובוס	___	**ג.** חובה בכל מושב ובכל נסיעה
4. דלת בטוחה ברכב	___	**ד.** ממתינים שם רחוק משפת המדרכה

12 חלק י״ב – פרק 4 • אופניים, קורקינט ונראות בחושך – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	קסדה חובה עד גיל 18 ברכיבה על אופניים רגילים	☐	☐
2	מותר לרכוב על קורקינט חשמלי עם שני רוכבים ביחד	☐	☐
3	באופניים צריך פנס לבן מקדימה ופנס אדום מאחור בלילה	☐	☐
4	מותר לרכוב על כלי חשמלי כמו קורקינט על המדרכה	☐	☐
5	בגדים כהים עוזרים לנהגים לראות אותנו טוב יותר בלילה	☐	☐

13 חלק י״ג – פרק 4 • אופניים, קורקינט ונראות בחושך – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. רוכבים על אופניים בשביל אופניים או בצד _____ של הכביש, עם כיוון התנועה

2. מגיל _____ בלבד מותר לרכוב על קורקינט חשמלי, עם רישיון מתאים

3. פריט _____ או מחזיר אור מגדיל מאוד את המרחק שבו נהג רואה אותנו בחושך

4. רכיבה מסוכנת של רוכב קורקינט מסכנת גם _____ , ולכן האחריות היא של הרוכב

14 חלק י"ד – פרק 4 • אופניים, קורקינט ונראות בחושך – חושבים ומסבירים

ענו בקצרה.

1. הסבירו למה חשוב לחבוש קסדה גם כשרוכבים מרחק קצר ליד הבית

2. כתבו שתי דרכים שבהן ילד או ילדה יכולים להיראות טוב יותר לנהגים כשחוזרים מחוג בערב חשוך

3. חבר מציע לכם לרכוב יחד על אותו קורקינט חשמלי רק פעם אחת. כתבו מה תענו ולמה

15 חלק ט"ו – פרק 5 • דילמות בדרך וכלים לשמירה על עצמי – מכירים דילמות ועש"ן ד"ק

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. הכדור התגלגל לכביש בזמן משחק. מה הכי בטוח לעשות?

א) לרוץ מהר ולהביא אותו ב) לבקש ממבוגר שיעזור ג) לחכות שחבר יביא אותו

ד) להפסיק לשחק בכדור לתמיד

2. מה המשמעות של האות ע' בעש"ן ד"ק?

א) עוצרים ב) עוברים ג) עוזרים ד) עושים

3. מתי הכי כדאי להשתמש בעש"ן ד"ק?

א) רק בלילה ב) כשממהרים או שלוחצים עלינו, לפני החצייה ג) רק בבית הספר

ד) כשאין רמזור בכלל

4. חבר אומר: "בוא נחצה פה, זה יותר קצר". מה נכון להגיד?

א) "בסדר, בוא נמהר" ב) "אני חוצה במעבר החצייה, נתראה שם" ג) "רק אם אף אחד לא רואה"

ד) "בוא נרוץ ביחד"

16 חלק ט"ז – פרק 5 • דילמות בדרך וכלים לשמירה על עצמי – מתאימים דילמה לפתרון

בטוח

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הכדור התגלגל לכביש	___	**א.** לא רצים אחריו לכביש, קוראים למבוגר
2. שכחתי קסדה ויוצאים לרכוב על קורקינט	___	**ב.** מבקשים ממבוגר שיעזור
3. חוזרים מחוג בערב גשום ולבושים בכהה	___	**ג.** מורידים את האוזניות לפני החצייה
4. השיר האהוב מתנגן באוזניות ליד מעבר חצייה	___	**ד.** לובשים בגדים בהירים או פריט זוהר
5. הכלב משתחרר ורץ לכיוון הכביש	___	**ה.** לא רוכבים בלי קסדה

17 חלק י"ז – פרק 5 • דילמות בדרך וכלים לשמירה על עצמי – משלימים משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני שחוצים כביש, שמים את הטלפון ב _____ .

2. כשחבר מפחד אחרי כמעט תאונה, אפשר לומר לו: "אני _____ איתך".

18 חלק י"ח – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות על כל הפרקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הצעד הראשון לפני חצייה?

א) עוצרים לפני שפת המדרכה ב) רצים מהר ג) מסתכלים בטלפון ד) קופצים לכביש

2. מה המשמעות של תמרור עגול אדום?

א) משהו אסור ב) משהו מחייב ג) יש סכנה קרובה ד) יש דרך מיוחדת

3. מה סוג התמרור המשולש האדום?

א) אוסר ב) מחייב ג) מזהיר מסכנה ד) עצור

4. מה צריך לחגור ברכב?

א) חגורת בטיחות ב) כובע ג) משקפי שמש ד) כפפות

5. מה עושים אחרי שיורדים מהאוטובוס?

א) מחכים שהאוטובוס יתרחק ב) רצים מהר לפני שהוא זז ג) חוצים מאחורי האוטובוס מיד

ד) עומדים באמצע הכביש

6. איזה צבע לפנס הקדמי באופניים?

א) לבן ב) אדום ג) צהוב ד) ירוק

7. מה עונים לחבר שלוחץ לחצות לא במעבר?

א) לסרב ולהסביר שהבטיחות חשובה ב) לעשות מה שהחבר אומר ג) להתעלם ולרוץ

ד) לצחוק ולא לענות

כרטיס יציאה

תארו במילים שלכם את ארבעת צעדי החצייה הבטוחה, לפי הסדר

בחרו שני תמרורים שונים והסבירו מה כל אחד אומר ולמה

תנו דוגמה למצב דילמה בדרך והסבירו איך הייתם מחליטים מה נכון לעשות

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀